

NEZAKONITOSTI I NEPRAVILNOSTI U RADU

Odluke o internoj reviziji u bankama, članovi 10 i 12

Godišnji izvještaj o radu internog revizora za 2009. godinu ne sadrži sve elemente propisane članom 12 Odluke o internoj reviziji u bankama. Godišnji izvještaj u ovom dijelu treba da sadrži sljedeće elemente:

- ocjenu preduzetih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- podatke o licima odgovornim za otklanjanje nepravilnosti u radu na koje se odnose preporuke internog revizora;
- način praćenja preporučenih aktivnosti za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka u poslovanju banke;
- način i odgovornost za izradu, korišćenje i čuvanje dokumentacije o obavljenoj internoj reviziji.

U izvještaju nijesu pojedinačno identifikovane osobe zadužene za otklanjanje nepravilnosti, nije naveden način praćenja preporučenih aktivnosti, nije ništa navedeno o izradi i čuvanju dokumentacije o izvršenoj reviziji. Iz razgovora sa internim revizorom informisani smo da ne postoje, odnosno da nijesu dostavljani izvještaji o postupanju po preporukama interne revizije i da se postavljeni rokovi za otklanjanje nepravilnosti ne poštuju. Takokode, u skladu sa članom 10 Odluke lica odgovorna za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u poslovanju, nijesu izvještavala Odbor direktora i Odbor za reviziju o aktivnostima preduzetim u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i nedostataka. S obzirom da je jedan od zadataka Odbora za reviziju praćenje realizacije preporuka interne revizije, očiglednom je da Odbor nije bio informisan o realizaciji preporuka od strane nosioca tog posla, a od strane internog revizora je bio netačno informisan kroz Godišnji izvještaj o reviziji za 2009. godinu. Interni revizor nije u skladu sa članom 10 Odluke pratio realizaciju preporuka interne revizije i sačinjavao izvještaje o realizaciji preporuka, sa jasno navedenim stepenima ispunjenja obaveza iz preporuka i razlozima za njihovo eventualno neispunjenje.

Zakon o bankama, član 100

Banka nije u zakonski predviđenom roku izvršila reviziju finansijskih izvještaja za 2008. godinu i dostavila ih sa mišljenjem eksternog revizora Centralnoj banci. Naime, do završetka kontrole, Banka nije Centralnoj banci dostavila finansijske izvještaje za 2008. godinu sa mišljenjem spoljnog revizora. U skladu sa Zakonom o bankama, godišnje finansijske iskaze, sa izveštajem i mišljenjem spoljnog revizora, banka je dužna da dostavi Centralnoj banci u roku od 150 dana od isteka poslovne godine na koju se izvještaj odnosi.

Zakon o bankama, član 72

Banka je nije uspostavila efektivan sistem interne kontrole, koji odgovara veličini banke i kompleksnosti njenog poslovanja i koji minimalno obuhvata jasne principe delegiranja nadležnosti i odgovornosti, podjele poslova, računovodstveno evidentiranje aktive i pasive, usklađivanje računovodstvenih podataka, osiguranje sredstava banke i obezbjeđivanje nezavisne interne revizije i ostvarivanje funkcije praćenja usklađenosti radi ostvarivanja poštovanja pozitivnih zakona i propisa.

Odluke o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti u bankama (članovi 5 i 9)

Postojanje klauzule o mogućnosti prijevremenog razročavanju depozita, uz prethodnu najavu deponenta u određenom roku ili bez nje, znači da su ti rokovi najraniji rokovi dospijeća tih depozita dok je Banka je svrstala sve oročene depozite u kolone ročne usklađenosti prema ugovorenom krajnjem dospijeću.

Time je Banka prekršila član 5 Odluke kojim je propisano da se novčani odlivi evidentiraju prema datumu dospijeća ili najranijem datumu na koje potencijalne obaveze mogu biti pozvane na naplatu.

Banka u svojim Izveštajima o raspoloživim likvidnim sredstvima, obavezama i izvršenim plaćanjima (Tabela RLS) nije uključila i 30% depozita koji nemaju valjan pravni osnov – Ugovor i s toga predstavljaju depozite po viđenju, pa dnevni koeficijent likvidnosti iznosi 0,7.

Time je Banka prekršila član 9 Odluke kojim je propisano da je Banka dužna da nivo likvidnosti održava tako da pokazatelj likvidnosti iznosi najmanje 0,9 – kad je izračunat za jedan dan.

Odluka o minimalnim standardima za upravljanje tržišnim rizicima u banci (član 4, stav 1-5 i član 11, stav 4)

Banka u svojim aktima nije u potpunosti izvršila normativno uređenje upravljanja rizicima, u skladu sa članom 4 Odluke. Naime, Banka nije navela obuhvat knjige trgovanja. Banka u svojim internim aktima treba da definiše normativno uređenje upravljanja rizicima.

Banka nema posebnu gep analizu na osnovu pretpostavljenih ekstremnih produženja ili skraćenja rokova za ponovno utvrđivanje cijena, shodno članu 11 Odluke.

Odluka o metodologiji za mjerenje rizika zemlje u bankama (članovi 4 i 6)

Prilikom obračuna izloženosti riziku zemlje Banka nije pravilno prikazala iznos kredita odobrenih fizičkim licima nerezidentima, kao ni iznos iskorišćenog dijela kreditnih kartica odobrenih fizičkim licima nerezidentima (član 4).

Kontrolom je, takođe, utvrđeno da Banka, prilikom popunjavanja pomenutog Izveštaja, nije adekvatno utvrdila grupisanje zemalja u kategorije rizika, što nije u skladu sa članom 6 Odluke, po kojem se grupisanje zemalja vrši na osnovu kreditnog rejtinga eksternih agencija.

Zakon o bankama (član 70, 71)

Banka ima koeficijent solventnosti koji je manji od zakonski propisanog minimuma od 10%.

Odluka o adekvatnosti kapitala (član 44)

Banka svojim aktima nije utvrdila detaljnu kategorizaciju visokorizičnih izloženosti.

Odluka o adekvatnosti kapitala (član 60)

Banka nije usvojila akte kojima su propisane vrste i tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Odluka o adekvatnosti kapitala (član 153)

Banka nije razvila internu metodologiju utvrđivanja visine potrebnog kapitala u skladu sa Odlukom za rizike za koje Centralna banka nije propisala metodologije za izračunavanje potrebnog kapitala, a na osnovu koje banka vrši procjenu potrebnog kapitala minimum jednom godišnje u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Odluka o adekvatnosti kapitala (član 159)

Banka nije dostavila izvještaj o postupku ocjenjivanja adekvatnosti kapitala za prethodnu godinu, a koji se dostavlja Centralnoj banci najkasnije do 31.marta tekuće godine.